RRF. Alates käesoleva aasta algusest Euroopa Komisjoniga peetud läbirääkimised taaste- ja vastupidavusrahastu (RRF) kasutamiseks jõudsid möödunud nädalavahetusel lõpule, kui saavutati põhimõtteline kokkulepe rahastu kasutamist reguleeriva taastekava sisu osas.

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA

EUROPE DIRECT Jõhvi

Ettevõtjaid julgustatakse kasutama peatselt avaneva taasterahastu vahendeid

Praegu on käimas viimased toimingud dokumentide vormistamiseks, kava ametlikku heakskiitu on oodata lähinädalatel.

Eesti taastekava olulisemad investeeringud on seotud rohe- ja digipöördega, kuhu on plaanis suunata kokku üle 600 miljoni euro.

Taastekava rohevaldkonna investeeringud on suunatud suuresti ettevõtjatele: rohepööret toetatakse spetsiaalse rohefondi kaudu, rahastatakse uuenduslike ja ressursitõhusate rohetehnoloogiate arendamist ja kasutuselevõttu, ent ka bioressursside väärindamist ning vesinikutehnoloogiate katseprojekte.

Ida-Viru ettevõtluskeskuse konsultant Jefim Aljoškini sõnul tegeldakse praegu aktiivselt ettevõtjate nõustamisega digi- ja rohepöörde teemadel.

Ettevõtluskonsultant rääkis, et sageli takerdub koostöö motivatsioonipuuduse taha, kuna ettevõtjad on hõivatud igapäevatööga. Seda enam rõhutas Aljoškin nõustamise tähtsust ning oma positiivse kogemuse jagamist, mis oleks eeskujuks teistele ettevõtetele.

Muuhulgas soovitakse rahandusministeeriumi ettepanekul viimase miili internetiühenduse tagamiseks kasutada üle 24 miljoni euro, ettevõtete digipöördeks 73 miljonit eurot ja uuenduslike rohetehnoloogiate kasutuselevõtuks 206 miljonit eurot.

Euroopa Komisjoni Eesti esinduse majandusnõunik Ave Schenk-Lukas rääkis, et ettevõtetel tasub uurida taastekavast toetuse taotlemise võimalusi oma tootmisprotsessis digi- ja rohepöörde tegemiseks.

Neid toetusi saavad taotleda kõik ettevõtted üle Eesti. "Üldine eesmärk on viia tootmine üle rohelisematele alternatiividele, rakendada näiteks ringmajanduse põhimõtteid või väärindada bioressursse," rääkis ta.

Europe Direct Jõhvi kontaktpunkti esindaja Margus Ilmjärv arvas, et valitsus võiks suunata toetusrahasid ka eraisikutele päikesepaneelide kasutuselevõtu soodustamiseks. "Kui inimesed toodavad ise päikesepaneelide abil osagi oma tarbitavast elektrist, siis on see juba suur asi," kõneles Ilmjärv.

Päikesepaneelid on küll iga aastaga odavamaks muutunud, kuid praegu kõhklevad ikkagi paljud majaomanikud, kas tasub neid paigaldada, kartes pikka tasuvusaega. "Kui päikesepaneelide paigaldamiseks saaks toetust kas või 10 kuni 20 protsenti, saaks päikeseenergia kasutamine märksa rohkem hoogu," arvas Ilmjärv.

Euroopa Komisjoni Eesti esinduse majandusnõunik Ave Schenk-Lukas rääkis, et piirkondades, kus taasterahastu suuremahulisi investeeringuid esialgu ette näha ei ole, saab eraldatavat toetust kasutada ka investeeringuna inimkapitali.

Näiteks arendada ettevõtjate koostööd ameti- ja kõrgkoolidega ning viia seeläbi kokku tööandjad ja tööturule sisenevad spetsialistid.

Lisaks aitaks selline koostöö ametikoolidel nüüdisajastada oma õppeprogramme, et hariduse saanud noore oskused vastaksid igati ettevõtjate ootustele ning toimiv töösuhe ei jääks poolikute teadmiste taha.

INFO

Lääne-Virumaa elanikud saavad Euroopa Liidu alast teavet Europe Directi Jõhvi kontaktpunktist
Keskväljak 4, 41531 Jõhvi
Tel +372 502 3699, e-post margus@koda.ee

Ligemale miljard eurot majanduse elavdamiseks

Eestil on võimalik saada Euroopa Liidu taastekavast ligikaudu miljard eurot, et toetada investeeringuid ja reforme,mis on vajalikud majanduse pikaajaliseks taastumiseks, majanduse ja sotsiaalse vastupidavuse suurendamiseks ning rohe- ja digiülemineku toetamiseks.

Valitsus kinnitas Eesti taastekava 17. juuni istungil ja esitas selle Euroopa Komisjonile. Pärast ametlike läbirääkimiste lõppu annab Euroopa Komisjon kavale omapoolse hinnangu ja esitab selle Euroopa Liidu Nõukogule kinnitamiseks. Taastekava täpne maht peaks selguma 2022. aasta juunis.

Üle poole rahast läheb rohe- ja digipöörde toetamiseks

Eesti taastekava olulisemad investeeringud on seotud rohe- ja digipöördega, kuhu on plaanis suunata kokku üle 600 miljoni euro. Eesti taastekava rohevaldkonna investeeringute üks peamisi sihtrühmi on ettevõtjad.

Rahastust on plaanis toetada ettevõtete rohepööret spetsiaalse rohefondi kaudu, mis toetab uuenduslike ja ressursitõhusate rohetehnoloogiate kasutuselevõttu ja ressursitõhususe tõstmist, bioressursside väärindamist, vesiniku terviktehnoloogiate kasutuselevõttu ning rohepööret toetavate oskuste arendamist. Peale selle on plaanis toetada korterelamute ja väikeelamute energiatõhususe suurendamise investeeringuid, samuti tuge dada elektrivõrku, hoogustada tööstusaladel keskkonnasäästlikku energiatootmist ja viia ellu energiasalvestuse pilootprojekte.

Transpordivaldkonnas on plaanis RRFi toel rahastada säästva liikuvusega seotud raudtee- ja trammiliikluse investeeringuid.

Digipöörde raames on plaan toetada koos digioskuste arendamisega investeeringuid ettevõtete protsesside digitaliseerimiseks ja automatiseerimiseks, samuti ehitussektori e-platvormi loomist ning sellega seotud innovaatiliste digilahenduste prototüüpimist.

Lisaks on plaanis viia ettevõtjatele ja kodanikele suunatud avalikud digiteenused uuele arengutasemele – sündmuspõhiseks ja etteaimatavaks –, parandades ühtlasi avaandmete kättesaadavust ja võtmeregistrite andmekvaliteeti, ning tagada digiriigi pilvetaristu kestlikkus. Toetatakse ka nn viimase miili internetiühenduse kättesaadavust turutõrkepiirkondades. Tervishoiuvaldkonnas on prioriteediks Tallinna haigla projekteerimise ja ehituse rahastus koos kiirabi-lennuteenuse väljaarendamisega.

See võimaldaks pealinnas läbi viia haiglate struktuurse reformi, mille eesmärk on nii meditsiinipersonali kui ka tehnilise baasi võimekuse parem ärakasutamine, tänapäevaste ravitingimuste loomine nii Harjumaa kui ka teiste maakondade elanikele, erakorralise abi reaktsioonikiiruse tõstmine – eriti keskustest kaugemates piirkondades – ning tervishoiukriisidele vastupanu võime kasvatamine. Sotsiaalkaitse valdkonnas on kavandatud rahastada tööturumeetmete pakkumist noortele.

Eesti valitsuse poolt Euroopa Komisjonile saadetud miljardi jaotamise ettepanek.

Suurim investeering läheb Tallinna haigla rajamiseks

Eesti valitsuse ettepanekus on esile toodud ka mõned konkreetsed investeeringud.

Sellest suurim summa – 280 miljonit eurot – on planeeritud Tallinna haigla projekteerimiseks ja ehitamiseks. Näiteks 34 miljonit on mõeldud Läänemaal Rohuküla raudtee ja 31 miljonit eurot pealinna Ülemiste reisiterminali rajamiseks ning 26 miljonit Tallinna vanalinna sadama trammiliini ehituseks.

Kergliiklusteede ehituseks on väljaspool suuri linnakeskusi mõeldud 5 miljonit eurot, millele hakkavad konkureerima väiksemad omavalitsused.

Suuremale osale taastekavas kavandatud investeeringute toetusele tulevad avalikud konkursid, kus on võimalik osaleda ka Ida-Virumaa ettevõtetel, asutustel ja omavalitsustel.

TAASTERAHASTU EESMÄRK ON:

· edendada ELi majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, suurendades liikmesriikide vastupidavust, kriisiks valmisolekut, kohanemisvõimet ja majanduse kasvupotentsiaali.

· leevendada kriisi sotsiaal- ja majandusmõju, eelkõige naistele, aidata kaasa Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisele, toetada rohepööret, aidates kaasa 2030. aastaks kehtestatud liidu kliimaalaste eesmärkide saavutamisele ja 2050. aastaks kehtestatud kliimaneutraalsuse eesmärgi täitmisele.

· toetada digipööret, aidates seeläbi kaasa ülespoole suunatud majanduslikule ja sotsiaalsele lähenemisele, liidu majanduse kestliku kasvu ja lõimimise taastamisele ning edendamisele.

· aidata kaasa uute kvaliteetsete töökohtade loomisele ning liidu strateegilisele autonoomsusele kõrvuti avatud majandusega, luues Euroopa lisaväärtust.